
Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Junglen

2023

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

På baggrund af det seneste pædagogiske tilsyn i februar 2023, har vi i Junglen arbejdet målrettet på at højne den pædagogiske kvalitet i vores arbejde.

Vi har arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø med fokus på os som pædagogisk personale og som levende læringsmiljø. Gennem børneperspektivet har vi arbejdet med struktur, tydelighed og genkendelighed så det giver mening for børnene. Et vigtigt tiltag har været, at arbejde med børnene i mindre grupper, både i aktiviteter og i overgange.

Vi har særligt haft fokus på børn i udsatte positioner og anvender både piktogrammer i samlinger for hele børnegruppen og individuelt for enkelte børn, så alle børn guides fra den ene overgang til den næste. Vi har også arbejdet med selve overgangene og især for de børn, der har brug for at blive skånet for meget sansestimuli, har vi arbejdet med rutiner som skærmer disse børn. Et eksempel kan være at et barn venter med at gå i garderoben fra stuen indtil alle vennerne er kommet ud på legepladsen.

Vi arbejder også med pædagogiske bagdøre, hvor et barn kan være i periferien af en aktivitet. Overordnet har vi arbejdet på en tilgang, hvor det er det pædagogiske personale, som hele tiden justerer sig efter det enkelte barn og børnegruppen. Vores tilgang er den, at hvis børnene ikke handler og agere hensigtsmæssigt, så er det os som voksne, der må se adfærden som en invitation om at vi skal gøre noget anderledes.

Alle børn gør det godt, hvis de kan.

Vi har navnlig arbejdet med Det nye børnesyn, som en grundlæggende retning i vores pædagogiske arbejde. Det betyder, at der er ved at blive etableret en rød tråd og et fælles sprog og samtidig en mere ensartet kvalitet i hele børnehuset.

På baggrund af det seneste pædagogiske tilsyn, har vi arbejdet målrettet på, at understøtte børn i deres socio-emotionelle udvikling. I praksis har det betydet, at det pædagogiske arbejde har skulle justeres til at tage udgangspunkt i et børneperspektiv, hvor børnene skal mødes sensitivt, i øjenhøjde og med en følelsesmæssig omsorg uden irettesættelser. Vi har derfor arbejdet målrettet på:

At de voksne er på forkant

Rammesætte, så børnene ved, hvad vi forventer ved eksempelvis samling

Kropslig kontakt for at understøtte nedregulering

Sunshine cirkle inspirerede fælleslege

Skåne og tilpasse overgange, så alle børn oplever succes

Ikke irettesætte, men guide i ja-cirkler og hen i mod anvisninger

Daglige samlinger med piktogrammer, så børnene ved hvad der sker på dagen

Møde barnet med positive forventninger og anerkendelse af barnets bestræbelser på at gøre sit bedste

Anerkendelse af hvert barns følelser

At de voksne er positioneret i læringsrummene, så de er mere deltagende, nærværende og anerkendende, og at der er fokus på børns deltagelsesmuligheder

At børnene mødes i øjenhøjde med følelsesmæssig omsorg

Til at understøtte os i vores arbejde har vi fået hjælp fra de pædagogiske flyvere og der har været forløb med ICDP i børnehaven med henblik på at øge de voksnes sensitivering. Flyver indsatsen har særligt hjulpet med indretningen af de fysiske læringsmiljøer, så de nu fremstår mere tydelige i legezoner.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vores evalueringskultur er organiseret på den måde, at vi arbejder med Egedals skema til handling i hhv børnehave og vuggestueteam. Det giver så god mening fordi vi er et børnehus som arbejder meget på tværs og er afhængige af hinanden. På den måde arbejder vi struktureret med aktionslæringsforløb. Et eksempel fra vuggestuen er arbejdet med fællessang for de ældste vuggestuebørn på tværs af stuerne. Fra børnehaven er det arbejdet med det pædagogiske læringsmiljøes sammenhæng med børnehaveklassen i form af særlige læringsmiljøer for vores kommende skolebørn.

I børnenes overgang fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til Mini-SFO benytter vi Topi som redskab. Det sikrer en god dialog mellem det pædagogiske personale, ligesom det sikrer en mere fyldest overlevering af barnet.

Vi udarbejder Topi på alle børn, hvert halve år og arbejder på, at tilrettelægge læringsmiljøerne derudfra.

I det kontinuerlige arbejde med det pædagogiske personales justering i forhold til barnet foregår der også en evaluering.

Derudover arbejder vi med sprogvurderinger og er i gang med at implementere SOS-modellen på vores stuemøder og med møder med forældre, ligesom vi er i gang med at implementere modeller fra ICDP fx Relationscirklen også på stuemøder.

Det pædagogiske tilsyn anvender materialet KIDS og det har vi arbejdet videre med i form af planlagte egen-evalueringer. Konkret betyder det, at vi selv har udført vores egne mini-tilsyn på baggrund af materialet. Det første i slutningen af juni og det andet i november. Vi har planlagt et tredje i uge 5 i 2024. De første tre medarbejdere har lavet egen-evalueringen i november og yderligere tre ventes at udføre det næste. Vi har besluttet at fortsætte vores arbejde med egen-evaluering via KIDS. Det er vores mål, at alle medarbejdere på skift laver observationerne. Dette vil også være med til, at øge den reflekterende praksis. Resultaterne drøfter vi på personalemøder og på vores husmøder. Vi ser også ind i resultaterne i vores KIDS-team gruppe, som vi oprettede på baggrund af tilsynet. Her sidder en medarbejder fra hvert hus, det grønne, det hvide og det gule. Derudover sidder vores faglige fyrtårn, souschef og daglig leder.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

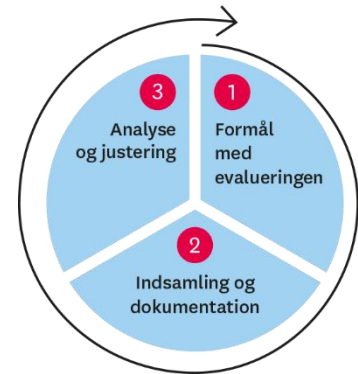
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har valgt en proces hvor vi arbejder fælles med udvalgte elementer fra Det fælles pædagogiske grundlag, så vi får talt om og får en fælles forståelse af begreberne Børnesyn, Læring, Børneperspektiv osv. Her er udgangspunktet oplæg på vores fælles personalemøder. Vi har også haft oplæg om anvendelsen af piktogrammer og om ICDP. Arbejdet med læreplanstemaerne skal vi sammen arbejde på til marts 2024, hvor vi har sat en lørdag af til processen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Vores overordnede formål har været at højne den pædagogiske kvalitet. Konkret betyder det:

- At de fysiske læringsmiljøer fremstår i tematiserede zoner og med varieret legetøj, så de kan guide børnene i deres leg og ansporer til mulighed for fordybelse
- At medarbejdere er i børnehøjde, anerkender og rummer børnenes følelser og udsagn, og at der samtidig støttes op om børnenes indbyrdes relationer.
- At medarbejderne arbejder narrativt og har deres opmærksomhed rettet mod positive positioneringer
- At medarbejderne arbejder reflektivt, justerende og evaluerende i den pædagogiske praksis
- At medarbejderne indtager børneperspektivet i både tilrettelæggelse og udførsel af den pædagogiske praksis
- At børnene tilbydes fælles fordybelse og understøttes i fællesskaber
- At en langt højere procentdel af børnene vurderes at være i trivsel, således at Junglen, i følge TOPI, matcher niveauet i Egedal kommune.
- At de lovpligtige sprogvurderinger gennemføres
- At der arbejdes systematisk med læreplanen, eksempelvis med skema til handling.
- Fælles refleksion og oplæg ud fra det fælles pædagogiske grundlag i læreplanen

---

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Den pædagogiske dokumentation er indsamlet gennem det pædagogiske tilsyn samt vores observationer af praksis gennem anvendelsen af KIDS samt anvendelse af Egedals skema til handling. Derudover er der anvendt video og diverse modeller fx relationscirklen i forbindelse med ICDP.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringcirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der er ingen tvivl om, at der er en direkte sammenhæng mellem kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel og udvikling. Når vi laver Topi vurdering og et barns trivsel vurderes enten gul eller rød laver vi en handleplan. Når vi har et barn i udsat position og får hjælp på samarbejds møderne anvender vi SOS-modellen. På den baggrund laves der en handleplan, som løbende evalueres. Vi kan se at disse indsatser virker, så børnene kommer i langt bedre trivsel. Det er justeringen i barnets læringsmiljø, der gør forskellen. Baggrunden er det nye børnesyn og det at inddrage et børneperspektiv. Det giver os handlemuligheder i forhold til at hjælpe barnet og vi får anvendt vores pædagogiske faglighed, så vi sammen kan lykkes.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringcirklen.

På baggrund af tilsynet har vi justeret meget i vores praksis. Allerførst arbejdede vi med den gode struktur i hverdagen på stuerne med daglige samlinger om morgenen. Samlingerne skal være korte, de skal foregå i en cirkel, der skal indgå en sang eller en bevægelse, der synkroniserer og hvor vi kommer op og ned i arousal. Samlingen skal indeholde en gennemgang af dagen i form af piktogrammer. Samlingen skal lede over i aktiviteter i mindre grupper.

Vi har arbejdet målrettet på overgange og forberedelse af børnegruppen og det har været væsentligt:

- At medarbejderne er positioneret i læringsrummene og samtaler relevant med børnene og har blik for børnenes deltagelsesmuligheder i både børneinitierede lege og vokseninitierede planlagte aktiviteter
- At medarbejderne arbejder i "ja-cirkler" og hen-imod-anvisninger.
- At medarbejderne hele tiden justerer sig i forhold til børneperspektivet
- At aktiviteter planlægges med henblik på børnegruppens fordybelse i fælleskabet
- At børnene deles i mindre grupper.
- At de fysiske læringsmiljø er indrettet med tydelige legezoner
- At børn mødes i øjenhøjde med følelsesmæssig omsorg

- At der arbejdes ud fra den styrkede pædagogiske læreplan via Egedals skema til handling
- At der ses deltagende, nærværende og anerkendende medarbejdere

---

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

I forbindelse med tilsynet er der afholdt dialogmøde med deltagelse af formanden fra vores forældreråd. I juni holdt vi forældremøde om tilsynet og der var planlagt en proces hvor forældrene kom med deres input på, hvad de oplever der fungerer godt, hvad de oplever der skal gøres mere og mindre af i Junglen. Disse input har vi arbejdet videre med i vores praksis.

Tilsynet og oplevelsen af den pædagogiske kvalitet drøftes på hvert møde i vores forældreråd, som for nuværende består af 10 forældre.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

I Junglen har vi sat mange tiltag i gang og det vil være fornuftigt, fremadrettet at arbejde videre med disse tiltag. Vi er endnu ikke i mål, men vi er godt på vej. Det kan vi se på de evalueringer vi har foretaget i form af egen-evaluering, handleplaner og SOS-modeller.

I det kommende år kommer vi til at arbejde ind i det gode forældresamarbejde.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil løbende gennemgå og sætte aktionslæringsforløb i gang ud fra Egedals skema til handling og ud fra vores fortsatte egen-evalueringer ud fra KIDS og SOS-modellen.

På vores stuemøder er vi i gang med at implementere SOS-modellen og relationscirkelen, som hjælper os til at se børnene i et børneperspektiv og med et ressourcesyn.

Det skal sikre at vi laver tiltag, evaluering og dokumentation til udvikling af den pædagogiske praksis. Vi vil fortsætte vores daglige åbne dialog mhp at justere den daglige praksis og dermed det pædagogiske læringsmiljø.

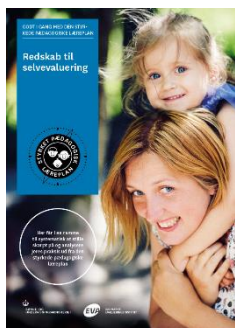
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi ønsker at læreplanen skal være et dynamisk og levende dokument, som afspejler vores praksis og som tager udgangspunkt i de børnegrupper vi har. En børnegruppe kan ændre sig og hvis læreplanen skal anvendes til udvikling må vi løbende forholde os til den og evaluere den.

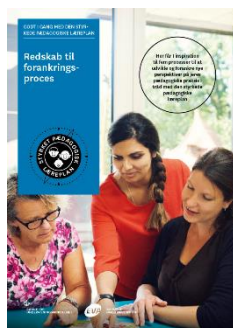
På en Personalelærdag i marts sætter vi dagen af til arbejdet med læreplanstemaerne.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC